

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHENSÆ.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

VII. Nota quarta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

tabimus, inquit, nos illius Ecclesia condere gremio, qua ab Apostolica sede per successiones Episcoporum frustra hæreticis circumlatrantibus culmen auctoritatis obtinuit?

CAPVT VII.

NOTA quarta.

QUARTA NOTA est AMPLITUDO, siue multitudo, & varietas credentium. Ecclesia enim verè Catholica nō solūm debet amplecti omnia tempora, sed etiam omnia loca, omnes nationes, omnia hominum genera. Sic enim explicat, quid sit esse Catholicum, Vincentius Lyrinensis in suo commonitorio, ubi dicit eos propriè esse Catholicos, qui tenent id, quod semper, quod ubique, quod ab omnibus creditum est. Et hoc dictum erat, Psalm. 2. *Dabo tibi Gentes, hereditatem tuam, & possessionem tuam, terminos terra.* Et Psalm. 71. *Dominabitur à mari & usque ad mare, &c.* Et Dominus ipsæ Luc. vii. & Act. I. dicit prædicandum Euangelium in omnes Gentes initio factò à Hierusalem.

Sunt autem aliqua obseruanda, antequam ex hac nota argumentum depromamus. PRIMVM est ex Augustino lib. de vnitate Ecclesie, cap. 6. & Beda in cap. 6. Cant. vt Ecclesia sit Catholica in primis requiri, vt non excludat vlla tempora, loca, vel hominum genera, in quo distinguitur à Synagoga, quæ erat Ecclesia particularis, non Catholica, quia erat alligata vni tempori, id est, vsque ad aduentum Messie; item vni loco, id est, templo Salomonis, extra quod non poterant sacrificare; & vni familiae, id est, filiis Iacob.

SECUNDO, nota ex Augustino epist. 80. ad Hesychium, sit Ecclesia Catholica, non requiri, vt sit in omnibus partibus totius mundi, sed tantum, vt innotescat omnibus prouinciis, & in omnibus fructificet, ita vt in omnibus prouinciis aliqui sint de Ecclesia; donec enim hoc fiat, non niet dies Domini, vt patet ex Matth. 24.

TERTIO, ex Driedone lib. 4. cap. 2. par. 2. de Eccles. dogm. nota, non requiri, vt hoc fiat simul, ita vt vno tempore in omnibus prouinciis necessariò esse oporteat aliquos fideles. Satis enim est, si fiat successiuè. Ex quo id sequitur, quod

folâ vna prouincia retineret veram fidem, adhuc verè & propriè diceretur Ecclesia Catholica, dum modò clarè ostenderetur, eam esse vnâ & eandem cum illa, quæ fuit aliquo tempore, vel diuersis in toto mûdo, quemadmodum nunc quælibet Dicecesis dicitur Catholica, quia est continuata cum aliis, quæ faciunt vnâ Ecclesiam Catholicam.

AT, INQUIES, hoc est incidere in errorem Periliani & Donatistarum, qui dicebât, Ecclesiam quidem fuisse in toto orbe, sed postea periisse ex omnibus prouinciis, & in sola Africa remansisse, quos Augustinus reprehendit Psalm. 101. conc. 2. RESPONDEO, Donatistas errasse in duobus. Primùm, quòd uellent, Ecclesiam tantùm fuisse in Africa, eo tempore, quo manifestè in toto mûdo adhuc fructificabat. Secundò, quòd suâ Ecclesiam Africanam non poterant cõtinuare cum illa, quæ in toto orbe fuerat; nã in illa semper fuerût boni & mali, vt Augustinus probat, ipsi autem nõ volebant nisi bonos.

ULTIMO nota, quod etsi Ecclesia non necessariò debuit simul esse in omnibus locis, tamen hoc tempore debet necessariò vel esse, vel fuisse in maiori parte orbis terræ. Nam Ecclesia omnium consensu, etiam hæreticorum, iam senuit; si ergo in sua adolescentia, & iuuentute non creuisset, quomodo nunc in senectute cresceret? Oportet igitur, vt iam creuerit, atque occupauerit, si non totum orbem terrarum, at certè magnam partem.

Iam verò nostrâ Ecclesiam maximam partem orbis occupasse, & esse verè Catholicâ, ita probatur. Nam tempore Apostolorum in toto mundo fructificare cœpit, vt Paulus dicit Coloss. 1. Item tempore Irenei erat sparsa per totû orbem, id est, per omnes prouincias tunc cognitâs, id quod ipse refert lib. 1. cap. 3. Idè postea refert de suo tempore Tertullianus lib. contra Iudæos, cap. 3. Idem postea Cyprianus lib. de vnitate Ecclesie. Idem postea Athanasius lib. de humanitate Verbi. Idem postea Chrysostomus & Hieronymus in cap. Matt. 24. & Augustinus in ep. 78. & 80. ad Hesychiû, nec non Theodoretus in lib. de legib. & Leo Magnus ser. 1. de sanctis Petro & Paulo, ac S. Prosper, q. in lib. de ingratis, ita cecinit:

*Sedes Roma Petri, quæ pastoralis honoris
Facta caput mundo, quidquid non possidet armis,
Religione tenet.*

Sed

Sed hæc fortassè non negabunt aduersarij. at nos idem ostendemus de posterioribus temporibus. Tempore beati GREGORII Ecclesiam nostram fuisse in toto orbe terrarum, planum est, vt supra etiam adnotauimus ex epist. ipsius Gregorij ad Episcopos Orientis, Africæ, Hispaniæ, Galliar, Angliæ, Siciliæ. Item ex Beda in cap. 6. Canticorum, necnon ex Bernardo, qui disputans coram Rege Siciliæ Rogerio, assererat, Romano Pontifici suo tempore paruisse Orientem & Occidentem totum, item Franciam, Germaniam, Angliam, Iberos, & plurimas barbaras nationes. Vide vitam S. Bernardi lib. 2. cap. 7.

Denique, nostro tempore Ecclesiam Romanam præter Italiam, & Hispaniam totam, præter Galliam ferè totam, præter Germaniam, Angliam, Poloniam, Boëmiam, Hungariam, Græciam, Syriam, Æthiopiam, Ægyptum, in quibus inueniuntur Catholici, in ipso nouo orbe habet Ecclesiam sine admisione hæreticorum, in omnibus quatuor partibus mundi; ad Orientem, in Indiis; ad Occidentem, in America; ad Septentrionem, in Iaponia; ad Meridiem, in Brasilia, & exteriori parte Africa. At sectæ hæreticæ nunquam totum orbem, aut certè dimidiam eius partem occuparunt.

Secta Mahumeti, cum hæresibus Nestorij & Eutychetis, quæ adhuc vigent in Oriente, nunquam ad Occidentem transierunt. Hæreses autem Lutheranorum nunquam transierunt mare, nec Asiam, aut Africam, Ægyptum, aut Græciam viderunt. Ex quo intelligimus, illustre esse mendacium, quod habetur in principio præfationis Concordiæ Lutheranorum, anno M. D. LXXX. editæ; dicunt enim, Confessionem Augustanam in toto orbe terrarum percrebuisse, & ore & sermone omnium esse cœpisse. At ex tribus partibus orbis terræ, duæ maiores, Asia & Africa, nec nomen huius Confessionis audierunt, in Europa multæ provinciæ, vt in Græcia, Italia, Hispania, vel nesciunt quid sit Confessio Augustana, vel execrantur; Gallia, Heluetia, & Britannia recipiunt, nisi nomine tenus; immò rara est ciuitas, quæ vna aliqua secta hæretica tota possideatur; & quamuis videntur hæretici hoc tempore magnam partem Septentrionis obtinere, tamen non tenentur omnia illa loca ab vna secta, sed à plurimis, quæ inter se non minus pugnant, quam hæc.

hiscum

Itaq; pulchrè August. in lib. de pastor. cap. 8. docet, Ecclesiam esse vbiq; & hæresim vbiq;. Sed Ecclesiam esse vnam & eandem vbiq;, hæreses autem non easdem, sed diuersissimas, quæ se inuicem nõ nouerunt, & proinde nullam earum esse Catholicam. Quocirca rectè eas comparat sarmentis præcis, quæ vbi cadunt, cum præciduntur, ibi manent; cum interim Ecclesia tanquam vitis viua, vbiq; palmites suos extendat. Hinc etiam ipse passim hoc argumento vtitur, vt lib. contra epist. fundamenti, cap. 4. & de vtilitate credendi, cap. 14. & 17. & alibi.

Neque sperare possunt hæretici, sectam suam aliquando occupaturam esse totum orbem; nam non debet nunc incipere Ecclesia crescere, cum iam senuerit, vt supra diximus, etsi Augustinus absurdissimum censuit, quod hæresis Donatistarum post annum Domini C C G. ex Carthagine esset propaganda in omnem terram; libro de vnitae Ecclesie, capite 14. & 15. quantò magis absurdum erit nunc post annum M. D. LXXVII. hæresim Lutheranam, vel Calvinianam ex VVittembergæ vel Geneva in omnem terram esse diffundendam?

CAPVT VIII.

NOTA Quinta.

VINTA NOTA est SUCCESSIO Episcoporum in Romana Ecclesia ab Apostolis deducta vsque ad nos; hinc enim dicitur Apostolica. Ac propterea omnes veteres hac successione, tanquam argumento euidentissimo vsi sunt ad veram Ecclesiam ostendendam. IRENAEVS lib. 3. cap. 3. enumerat Episcopos Romanos à Petro, vsq; ad Eleutherium, qui suo tempore sedebat, ac dicit, per hanc successionem confundi omnes hæreticos. TERTULLIANVS in lib. de præscript. Cedant, inquit, hæretici origines Ecclesiarum suarum, euoluât ordinem Episcoporum suorum, ita per successionem ab initio decurrentem, et primus ille Episcopus aliquem ex Apostolis, vel Apostolicis viris habuerit auctorem & antecessorem. Hoc enim modo Romanorum Ecclesia Clementem à Petro ordinatū refert. confingant tale aliquid hæretici. Eusebius in historia & in Chronico, & Hieronymus ac Prosper, qui Chronicū Eusebij

sebij